

ଗୋଟିକିଣା ।

“ ବସନ୍ତ ଓ ବସନ୍ତବାନବସୁ ” ପ୍ରଣେତା

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଚନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା ।

କର୍ତ୍ତୃକ

ସଂସ୍କୃତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

୨ୟ ସଂସ୍କରଣ ।

କାମାକ୍ଷୀ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ।

୧୮୯୫ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ।

ଗୋ — ବିକ୍ରୟ ।

୧ ମ ଗର୍ଭ ।

ଅଗ୍ନି ମାନ୍ଦ୍ୟ ।

ଗୋବୁର ଶୁଧା ବୃଦ୍ଧିମନ୍ତେ ତାର ଶିଖରେ ତେଲ ଲଗାଇ
ଘରରେ ଠିଆ କର ଦେବ । ୧ । ଅଧରା ଏ ମଦ, ଏବଂ ଛାନ୍ଦ ଗୁଣ୍ଡ
ଗୁଣ୍ଡ, ଏବଂ ତୋଳା ୨୦ ରଇଁ ଗୋଲମରତ ଗୁଣ୍ଡ ଗରମପାଣିସଙ୍ଗେ
ପିଆଇବ (ବାହୁରମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ପରମାଣରେ ପିଆଇବ)
। ୨ । ଗୁଣ୍ଡା , ତରେଇତା, ଗୋଲମରତ, ଜୁଆଣୀ ଏସବୁରୁ ୨୦
ତୋଳା ଲେଖାଏ ଅଗ୍ନି ଚୂର୍ଣ୍ଣକର, ତହିଁରେ ଏବଂ ଛାନ୍ଦ ଲୁଣ
ମିଶାଇବ । ସେହି ଗୁଣ୍ଡରୁ ଅଳ୍ପପରିମାଣରେ ପ୍ରତିଦିନ ଗୁଣ୍ଡମିଶା
ଯାଇବ ସଙ୍ଗେ ପିଆଇବ । ୩ । ପିତ୍ତଳାମୂଳ , ବଞ୍ଚାଦୁଷ , ଗୋଲମର
ତ, ଅଦା ଏକତ୍ରରେ ବାଟି ପିଆଇବ । (ଏହି ଔଷଧରେ ବେଙ୍ଗା
ଗ୍ରେଗ ମଧ୍ୟ ଭଲ ହୁଏ) । ୪ ।

ଅଗ୍ନି ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

କାତ ଓ ରସସିନ୍ଦୁର, ଗୋଲମରତ ଚୂର୍ଣ୍ଣକର ଅଗ୍ନିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଧାରେ ମନ୍ତ୍ରିବ । ୧ । ପାତଥୁବା ଅଳ୍ପଗୁଣ୍ଡମର ରସ ଅଗ୍ନିରେ
ପକାଇବ । ୨ । ବାଜିରିର ଗଛର ତେଲ, ଗୋଲମରତ , ବନ
ଜଳଦା, ତା'ର ଏକତ୍ର ବାଟି ଅଗ୍ନିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରେ ମନ୍ତ୍ରିବ । ୩
ପ୍ରସସିନ୍ଦୁ ଅଗ୍ନି କାନମୂଳରେ ଗୋବଦେବ । ୪ । କାତ, ପ୍ରସସିନ୍ଦୁର
ତେଲୁଣି ଯୋକର ଖୋଲା ଏକତ୍ର ଗୁଣ୍ଡକର ସବୁ ବନାରେ ଗୁଣ୍ଡ

ଅଗ୍ନିରେ ପକାଇବ । ୫ । ଗାଈରୁଧ , ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏବଂ ବର
 ଅଗ୍ନିରେ ପକାଇବ । ୬ । ଉତ୍କଳପ୍ରସାଦ ଓ ଲୁଣଦଳ ପକାଇବ । ୭
 ଧାନ ଅଳଙ୍କାରମୟ ପକାଇବ ଓ ଲୁଣ ଦଳ ପକାଇବ । ୮ । ଅସବୁ-
 ଜିଜ୍ଞାସୀ ପକାଇବ , ଗୋଡ଼ାଲୁଣ ମର୍ଦ୍ଦି ପକାଇବ । ୯ । ଶ୍ଵେତ ବାଇଞ୍ଚମୂଳ,
 ବେଣାମୂଳ , ବାସୁଲ ସଙ୍ଗେ ଦିଗ୍‌ଦିବଳ ଗୋରୁର ବେକରେ
 ବାନ୍ଧିଦେବ । ୧୦ ।

ଉଦୁଣୀ ମାରିବାର ଉପାୟ ।

ଉଦୁଣୀମାରି ଗଛର ଶ୍ରାଳକୁ ବାଟି ଉଦୁଣୀ ବୋଇଥିବା ସ୍ଥାନ-
 ରେ ବୋଲିବ । ୧ । ଧୂଆଁ ପତ୍ରକୁ ପାଣିରେ ଭିଜି ମ ରୂପେ ତହଟ୍ଟ
 ସେହି ପାଣିକୁ ଉର୍ଥର ବେଳା ଗୋରୁ ଦେହରେ ବୋଲିଦେଇ
 ତହିଁ ଅରଦନ ତାକୁ ଗାଧୋଇ ଦେବ । ୨ । ଲଣ୍ଡାବାଗୁଲି ଗଛ
 ପତ୍ର ଓ ମଞ୍ଜି ସହଜବାଟ ବୋଲି ଦେବ । ୩ । ରଜ ମାଟି ଓ
 ଗରମ ପେଟ ଏବଂ ସେ ବାଟ ବୋଲିଦେବ । ୪ ।

କାନ ପତ୍ର ।

ଉଷୁନା ବୁଣା ବାଜରେ ଚୁଣ୍ଡିଦେଲେ ଭଲ ହୁଏ । ୧ । ଉଚ୍ଚା-
 ଗୋରୁଷଗୁଣ୍ଡ ଉର୍ଜିକରିଦେବ । ୨ । ଧୁରୁଣା ମଣ୍ଡିଆର ଚୁନା ବାଜ-
 ରେ ଚୁଣ୍ଡିଦେବ । ୩ ।

କାନ ପାତ୍ରା ।

ମାଲ ଗଛର ପତ୍ର ବାଟି କାନରେ ଲେପିବ । ୧ । ଉଅ ଗୁଣ୍ଡଳ
 ଅଳଖୁ , ଲୁଣ , ଦୁବ , ଗୁଡ଼ ଏବଂ ବାଟି ଲେପିବ । ୨ । ଗୁଡ଼
 ଉଷୁନାବୁଣା ଏବଂ ବାଟି ଲେପିବ । ୩ । ଡାକୁଅଳବ [ମଲ୍ଲ]

ଖଣ୍ଡେ ବେଳରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ୪ । ରଙ୍ଗମାଟି, ଲୁଣ, କୁଅପଥରପାଣି
 ଦେଶଦୁର୍ଗ ସହ, ତଡ଼ାଜେଲ, ବରପହ ଇସ୍ତ ବାଟ ବୋଲବ । ୫
 ମୁକବା [ଶୁଶ୍ରୂତାରେ ମିଳବ] ବାଟ ଲେପିବ । ୬ । ମୁଷାମାଟି ,
 କୁଅପଥର ବା ବରପ ଏବଂ ବର ବୋଲଦେବ । ୭ । ମଞ୍ଜାଞ୍ଜଳ
 ପୋତି ସେହି କଳା ବୋଲବ । ୮ । ଗେରୁ ମାଟି ଲେପିବ । ୯ ।

ତୁମ୍ଭୀ ନାଗବ ।

୧ ହେଙ୍ଗୁ ୧ ଡୋଲା ୨୦ ରତି ଏକଛଟାକ ଗଜବ ତୁଣ୍ଡି ସହଜ
 ମିଶାଇ ୫ । ୨ ଦିନ ଯାଏ ଅଧସେର ଗରମ ଜଳ ସଙ୍ଗେ ଖୁଆଇ
 ବ । ୧ । ଲୁଣ ଏବଂ ଛଟାକ , ହିଙ୍ଗୁବସ ୧ ଡୋଲା ୨୦ ରତି, ଗଜ
 ବ ତୁଣ୍ଡି ୨୫ ଡୋଲା ଏବଂ ବର ୫ । ୪ ଦିନ ଯାଏ (ଦିନରେ ୨-୧
 ଥର ଲେଖାଏ) ଖୁଆଇବ । ୨ । ପେଟରେ ଦେହୁଥ ଥିଲେ
 ଅଧସେର ତଣା ଡାଲି ଗୁରୁରେ ପାଣିରେ ପକାଇ ଦେବ , ସବାଲୁ
 ସେହୁପାଣି ଓ ଡାଲି ଗୋରୁକୁ ଖୁଆଇବ । ୩ । ଲୁଣ ଓ ବଞ୍ଚା ଦଳନା
 ଖୁଆଇବ । ୪ । ପୋତାଗୁରୁଲ ଓ ପାଲଧୁଆ ଗଛର ଶୁଳକୁ ବାଟି
 ପିଆଇବ । ୫ ।

ଆତୀଶ ଗ୍ରେନ ।

ଏଗ୍ରେନ ଦେଲେ ଗୋରୁର ଅଗତଚୂଥରେ ବଥପରି ବାଟାରେ
 ଏପରିଦେଲେ ହୁଙ୍ଗାଟାକୁ ଓ ମାଟି, ଗୁଡ଼ା, ତଡ଼ାଶିଙ୍ଗୁ, ସଜନାଞ୍ଜଳ, ଗ୍ରେନୀ
 ଗୋରୁର ମଳ, ଧଳାଚିତା ଏବଂ ବର ଶିଙ୍ଗାଇ ଦେଦନାଉପରେ
 ଲେପିବ । ୧ । ପଦ୍ମଅବୃତ୍ତରେ ଦିଅଇଗାଇ ବେଦନାର ଗୁରୁ-
 ପାଣେ ଲୁହୁଦେବ । ୨ ।

ଗୋଡ଼ଭଜନ ।

ଗୋଡ଼କୁ ସଜସଜାଇ ବାଜିବ ଏବଂ ଗଡ଼ତାମଲ , ଫିରିକମଲ
(ପରଡ଼ପାଣିଦେଇ ସେଠାରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣକରି) ଥଣ୍ଡି ଏବଂସଜର
ଅଗେଇଓଳ ଗୋରୁର ଉଜ୍ଜାସ୍ଥାନରେ ବାଜିବ ।

ଘୋଡ଼ାଗେମ ।

ଏ ଗେମରେ ଗୋରୁଆଏନାହିଁ , ଭାରମଲ ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଦହୁଏ, ଲଦା
ହୁଏନାହିଁ । ଶରୀରରୁ ନୂଆପଥରେ ରଖି ଧୂଆଁଦେଲେ
ଭଲହୁଏ । ୧ ।

ଛେଗ୍ !

କନକଚନ୍ଦ୍ରା ପଥ ଖୁଆଇବ । ୧ । ସର୍ଗିଫଳ, ଗଲିଆ , ଲୁଣ,
ଅଳକ, ସମ ପରମାଣରେ ଏବଂସରେ ବାଟ ଖୁଆଇବ । ୨ ।
ବାଉଁଶପଥ ଓ ସର୍ଗି ବାଟ ଖୁଆଇବ । ୩ । ଫାଶିଗଛର ପଥକୁ
ଦହସଙ୍ଗେ ବାଟ ଦହରେ ଗୋଲ ପିଆଇବ । ୪ । ଡିଆ କୋରୁଡ଼ି
ଛଇ ଦହରେ ବଟି ଗୋଲ ପିଆଇବ । ୫ । ମଜୁରଚୁଲିଆ ମୂଳ
ବଜୁଲ ବୋଲିବ, କେନ୍ଦୁଅଗି ବାଟ ଦହରେ ଗୋଲ ପିଆଇବ । ୬
ପବିତ୍ର , ଶୋରଷ , ଲୁଣ ଗରଡ଼ (ଶାଢ଼) ଗୋରୁକୁ ଖୁଆ-
ଇବ । ୭ ।

ଜୁର ।

ବର୍ଷର ୬୦ ରତି , ସୋଗ୍ ୧ ଚୋଲା , ମଦ ୨୫ ଚୋଲା
ଥ ଶିବ । ମଦରେ ପ୍ରଥମେ ବର୍ଷର ମିଶାଇ ପରେ ସୋଗ୍‌କୁ ମିଶାଇବ
ତ ପୂରେ ସେରେ ଅଣ୍ଡାପାଣି ସଙ୍ଗେ ପିଆଇବ । ୧ । ସୋଗ୍ ୧ ଚୋ

ଲା ୨୦ ରସ , ଲୁଣ ୨ ଚୋଳା , ଚିରେଇତା ଗୁଣ୍ଡ ୨୫ ଚୋଳା
 ଗୁଡ଼ ଦେଇଛୁଟାକ ଏବଂ କର ଗୁଆଇବ । ୨ । ବର୍ଷର ୬୦ ରସ
 ସୋର ୬୦ ରସ , ଦୁଦୁଗମଜ୍ଜିରଗୁଣ୍ଡ ୩୦ ରସ , ମଦ ୧ ଛାଞ୍ଚ
 ଅଣିବ । ମଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବର୍ଷର , ସୋର ଦୁଦୁଗମଜ୍ଜିରଗୁଣ୍ଡ
 ମିଶାଇ ଅଧସେର ପାଣିଆଯାଇ ସହଜ ଗୁଆଇବ ।

ଶାଢ଼ ବେଲେ ।

ତୁଳାମାଛକୁ ପାଣିରେ ପକାଇବ , ମାଛ ପତଗରୁ ସେହୁପର
 ପାଣି ଗୋରୁଦେହରେ ବୋଳିବ । ୧ । ଅରବିଳା ତେର ପାଣିରେ
 ପରୁର ସେହୁପରପାଣି ବୋଳିବ ॥ ୨ ॥ ଗୁଡ଼ , ଲୁଣଗୋଳ ଗୋରୁ
 ଦେହରେ ବୋଳିବ ॥ ୪ ॥ ଧୋବାତୁଠରୁ ଗଣ୍ଡେକନାଅଣି ଚର୍ମର
 ଅରଖ ଶୀର ସାତଧର ଦେଇ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଶୁଖାଇବ , ପରେ ସେହୁ
 କନାକୁ ବଳିତା ବରୁ ଗୁଆଇଅରେ ବୁଡ଼ାଇ ରବିବାରପନ ଗୋ
 ରେ ବୁଲାଇବ ॥ ୫ ॥

ଡିଶା ସେଗରୁ ।

ଏସେଗରେ ଗୋରୁ ଦୁର୍ବଳ ହୁଏ , ପାଣି ପିଇବାବେଳେ ସୁ
 ଶକ୍ତିରେ , ଭାଲୁରେ ମୁଗ ଗଳିତା ଭଳି ଦୁଇଟି ଛୁଦୁହୁଏ । ଗଣ୍ଡେ
 ନମ୍ବ ବାଠିରେ ଅଳତା ଗୁଡ଼ାଇ ଭାଲୁର ସେହୁଦଶାରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି
 ଦେବ , ସେହୁବାଠି ଯେପରି ବଣା ଉପରେ ବୁଡ଼ି ରହୁବ , ସେହୁ
 ଫୋଡ଼ ମୁହଁରେ ବେଙ୍ଗଦେଇ ଦା ଚଢ଼ାଇ ଦାଗିବ ଏବଂ ଲଞ୍ଜର
 ଅଗ୍ରଭାଗରୁ ଦୁଇଠେଙ୍ଗରେ ଦାଗିବ । ୧ ।

(୭)

ଅନୁବନ୍ଧ ।

ବେଘୀମୁକ , ପୁଅଶିଅ ହେଠମୁକ , ହେଠାଉର ଗାଈ ମୁକରେ
ବାଟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଲେଖିବ ।

ପଶୁ ।

ମହାଶୟଳ , ଧାନୁଆଳଙ୍କାମରୁତ ବାଟଗୋଳ ପିଅଇବ । ୧ ।
ସହଗୁଡମଞ୍ଜି , ବଜାଆନ (ଶର ସହୁର) , ଅଳକୁ ଗୋରୁମୁକରେ
ବାଟ ଲେଖିବ । ୨ । ହଜବତମ୍ବା ପଥ ଘାସପଞ୍ଜରେ ଖୁଅଇବ । ୩

ଦାନ୍ତ ସରସା ।

ଅରଗଣୀର ଡାଳରେଦେବ । ୧ । ଘିଅରେ ଘାଲିଅ ସିଞ୍ଚାଇ
ସେହି ଗରମ ଘିଅରେ ବଳିତା ବୁଡ଼ାଇ ଦାନ୍ତମୂଳେ ଥାରେ , ନ-
ଗାଇବ । ୨ । ଶୁଣିଷିଟ୍ ରସ , ଲଗାଇବ । ୩ ।

ଦୁର୍ଗଳତା ।

ପାଣିବିଜାରୁ ଏକଗୋଟା ବାଟ ତହିଁରେ ବ୍ରହ୍ମା ଗୁଡ଼ଳ ସେରେ
ଲେଖିଏ ମିଶାଇ ଗୋଟାଏ ନଥବାଣିରେ ରଖିବ , ତହିଁରେ
ତହିଁରପଥ , ଗୁଡ଼ , ଲୁଣ , ହୁରିବିଜାରୁ , ଛତୁଅରମୁଳ , ଚୂଡ଼ା
ପାଣି ଦସ୍ତ ପକାଇ ଭଲରୂପେ ବାଣିର ମୁଖ ବଜବର ଏକମାସଯାଏ
ରଖିବ । ତହିଁରେ ଗୋରୁ ମଞ୍ଜବସି ୮ ଦିନ ଯାଏ ପ୍ରତିଦିନ
ସେରେ ଲେଖିଏ ଖୁଅଇବ ।

ପୀତାମ୍ବର ।

ଗୋରୁ ଅହାର ପରିଚାଳକର ଦୀର୍ଘ ସ୍ଥରରେ ବାରମ୍ବାର

ଶୁବକରେ କୌଣସି ଠାରେ ସ୍ଥିରହୋଇ ରହେ ନାହିଁ । ଏପରି
ହେଲେ ଝିଲ ପଥର ରସ , ନାଚାଲବେଲପଥ ରସ , ଏବଂ
ପାଦ ବର ଇତ୍ୟାଦି ମାଲସ ବର ।

ପେଟପଲ ।

ଉଚ୍ଚିନା ଶିଳ, ବହାବଳସ, ସହସ୍ରବଳସ, ଅଳସ, ଲୁଗା ବୁଝି
ପିଆଇବ । ୧ । ଦେଶୀମଦ ଦୁଇଛଟାଙ୍ଗ , ଶୁଣ୍ଠୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ
ଛଟାଙ୍ଗ , ଗୋଲମରତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ୧ ଡୋଲା ୨୦ ରତି ଅଗ୍ରସେର
ଗରମ ଜଳ ସହିତ ଖିଆଇବ । ୨ । ପୁନାଙ୍ଗପଥ ଦନ୍ତରେ ବାଟି
ପିଆଇବ । ୩ । ଧନୁଷ୍ଠପଥ , ମରତ ଦନ୍ତରେ ବାଟି ପିଆଇବ ।

ପୋକମର ।

ବେଗେସିନ ତେଲ ଡାଲଦେବ । ୧ । କୃଷ୍ଣପଣ୍ଡା ଦେଇ
(ଗରବାର ଦିନ) ଅଣି ଖିଆଇଦେବ । ୨ । ତୁଳ ଓ ଝାଞ୍ଜିର
ଦଳ ପୋକ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଦେବ । ୩ । କର୍ପୁର , ଜିଞ୍ଜିର
ଅତେଲ ଏକତ୍ର ବରଦେବ । ୪ । ତାପିନ ତେଲ ଦେଲେ ମାଛ
ବସିବେ ନାହିଁ । ଏବଂ ପୋକ ମରବେ । ୫ । ବରିଅଲଅଗି ଛେଚି
ଘା ରେଦେବ । ୬ । ବୋରେସ୍ଥାଣ୍ଡଲ ଛେଚିବର ଦେବ । ୭ ।
ତଟଜଟିଅ , ବରିଅଲଅଗି ଛେଚି ପଥସିନ୍ଧୁ କ୍ଷୀରରେ ଗୋଲ
ଲଗାଇବ । ୮ । ଅପାମାର୍ଗ ଗଛର ମୂଳ ଚୂର୍ଣ୍ଣକଳରେ ବାଟି
ଘାରେଦେବ । ୯ । ଝିଞ୍ଜିର ଲଞ୍ଜ ବଦଳା ପଥ ସଙ୍ଗେ ଖିଆ-
ଇଲେ ଘା ଶୁଖିବ । ପୋକ ମରବେ । ୧୦ । ଗେଙ୍ଗୁଟି ତୁଳ ,
ଶୁଡ ଏବଂ ବର ଘିଅରେ ପୁରାଇ ବାଜି ଦେଲେ ପୋକମର
ଘାଶୁଖିବ । ୧୧ । ଶିଙ୍ଘକ୍ଷୀର ଓ ଅରଗ କ୍ଷୀର ଦେବ । ୧୨ ।

ପାଚାଳଖରୁତ ତେର ବାଟ ଦେବ । ୧୦ ।

ବାଜ ।

ପେଟ ଫୁଲେ ଓ ଗଞ୍ଜିନ ହରେ , ମଳମୁଷ ବଳ ହୁଏ , ଗ୍ରେମ
 ଶାନ୍ତରେ, ଅହାର ବଳହୁଏ , ଏଥର ଦେଲେ ଛତକାସ୍ତ୍ର ଓ ବ୍ରିଷ୍ଟ
 ଏକତ୍ର ସିଂହାର ବଞ୍ଚାବଳୀ ଛେଚକର ପଦାର ଏକତ୍ରକର ଗୁଥ-
 ରବ । ୧ । ଗେଣ୍ଡାଚଅମ୍ଳ, ସାଲେଇମଲ୍ଲ, ବଞ୍ଚାବଳୀ , ବ୍ରିଷ୍ଟ,
 ଶାନ୍ତର, ପାଣିବିଆରୁ , କୁରୁବିଆରୁ ସମସ୍ତଗରେ ଅଣି ବଦଳିମଣ୍ଡା
 ରସରେ ବାଟ ଲଣ ମିଶାଇ ଗୁଥରବ । ୨ । ଅନବାସି ପତ୍ର ,
 ଏକୋଇଶିଗଣ୍ଡା ଗୋଲମରତ ଗୁଥଦଳରେ ଗୋଲପିଅରବ । ୩ ।
 ବଞ୍ଚାବଳୀ ଦଳ୍ଲ ଗୋଲ ପିଅରବ । ୪ । ଦଳ୍ଲ ଫୁଲ , କୋଷା-
 ପୋକ , ଦଳ୍ଲ ଏକତ୍ରକର ଗୁଥରବ । ୫ । କରୁଣିବାବୁଜା ମୂଳ ,
 ହରିଶବର ମୂଳ , ମଜୁର ନୂଲଅ ମୂଳ , ପାନଘୋଷ ମୂଳ ଗାଈ-
 ଦଳ୍ଲରେ ବାଟ ପିଅରବ । ୬

ଫୁଲପତା ।

ସୋହାଗାର ଖଇ ଯେତେ, ଗୋଲପଫୁଲ ତେତେ ଏକତ୍ରକର
 ଗୁଥର ଦେଲେ ପ୍ରସବ ଶେଷରେ ଗାଈର ଫୁଲ ପତୁନଥିଲେ
 ଶୀଘ୍ର ଫୁଲପତକ ।

ବାଘୁଅ ।

ବାଳଠାରୁ ମୁହଁଯାଏ ଫୁଲଯାଏ , ଅବାଧ ବରବା , ଯିବା
 ଅସିବା ବଳ ହୁଏ । ଏଥର ଦେଲେ ମସୁର , ବୋଲଅ ସିଂହାର
 ସେବାଣିରେ ଖଣ୍ଡେ କନାବୁଜାର ସେବ ଦେବ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ଏକ

ଛଟାକ ପିଆଇ ଦେବ । ୧ । ବେଗୁନିଆ ପତ୍ର , ଅରଗ ପତ୍ର ,
ଦୁନ୍ଦ୍ରପତ୍ର , ତକାସ ପତ୍ର , ପ୍ରସାରୁଣୀ ପତ୍ର ଏକତ୍ର ସିଂହାରକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ବେ
ବହୁ ପିପଳା ଗୁଣ୍ଡା ମିଠାଇବ , ତହିଁରୁ ଏକ ଛଟାକ ପିଆଇବ
ଏବଂ ତହିଁରେକନା ଗୁଡ଼ାଇ ସେବ ଦେବ । ୨ ।

— — † — —

ନିଗୂଢ଼ିତ ସ୍ବେଦ ।

ଲଞ୍ଜୁତ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଘାଟୁଏ, ବାଳ ଉପୁଡ଼ି ଯାଏ, ବାଳଉପ-
ରକୁ ବନ୍ଧିଉଠେ ; ଏପରି ହେଲେ ଗୁରୁଦଳରୁ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା
ଶୋରଷ ଘାରେ ଲେପିବ । ୧ । ଗୁଳିଆ ମିଶା ଶୋରଷ ଭେଲ
ଗୋଟାଏ ପାତ୍ରରେ ରଖି ଗରମ କରବ , ଭେଲ ଉତ୍ତର ଅମିରରୁ
ସେଲଙ୍ଗୁଡ଼କୁ ତହିଁରେ ଗୁଡ଼ାଇ ଦେବ । ୨ । କର୍ପୁର , ଶୋରଷ ,
ମଦ , ନୀଳ ଗଛର ପତ୍ର ବା ନୀଳ ବଡ଼ ବାଟି ଲେପଦେବ । ୩ ।
ଲଞ୍ଜୁରେ ଚିକିତ୍ସା ମଳ ବୋଲିଦେବ, ଅର୍ଦ୍ଧସ ବନ୍ଧା ପନିକରେ ଦିଅ-
ଦାତ ଦସି ଦେଇ ପନିକରୁ ତତାଇ ତହିଁରେ ଲଞ୍ଜୁକୁ ସାତଥର
ଲଞ୍ଜୁଦେବ । ୪ ।

— — ୦୦ — —

ବେଜା ।

ଗୋରୁର ଘଣ୍ଟିକା ପାଖରେ ମାଂସ ଛୁରୁବା ହୋଇ ବାହାର
ପଡ଼ିଲେ ସୁନାଶଫଳ ପୋଡ଼ି ଫୁଲ ଉପରେ ଦାଗିବ । ୧ । ଫୁରୁଣ୍ଡ
ବାଇଁଶ ପୋଡ଼ିଗଲରୁ ତାକୁ ନିକାଇ ତଦ୍ବାଗ୍ ଦାଗିବ । ୨ ।
ଗୋରୁର ଚିକିତ୍ସା ଫୁଲଥିଲେ , ଦେହ ତାତିଥିଲେ ଏବଂ ଛେର
ଦେଉଥିଲେ କଣ୍ଠରେ ଦାଗିବ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀମରତ , ଶୋରଷ ,
ଓଲୁଆ , ବେଗୁନିଆ ପତ୍ର , ତକାସ ପତ୍ର , ଅଳିନୁ , ଗୁଳିଆ ,
ନୁଗ ଅଗି କୁଟିବ, ଗୋରୁକୁ ମାଡ଼ିବସି ତହିଁରୁ ମେହାଏ ଲେଖାଏ

ଖୁଆଇବ । ୩ । ଲୁଗା , ପବିର ବାଟ ଖୁଆଇବ । ୪ । ଗରୁଡ଼
 ଓ ଗୁଆଇବ ଏବଂ ଗୁଆ ପରେ ଗୁଆଇବ ବାହାର ବର ଦେଇ
 ସେହି ଗୁଆରେ ଲୁଗା (ଖୁଆ) ଗୁଆଇ ଖୁଆଇବ । ୫ ।
 ଧନା , ଗୁଆଇବ ଗୁଆ ଖୁଆଇବ । ୬ । ବରଦା ଗୁଆଇବ ଗୁଆ
 ଖୁଆଇବ । ୭ । ଗୁଆଇବ ଓ ଦଳ୍ଲ ଏବଂ ସେହି ଖୁଆଇବ । ୮ ।
 ଉମ୍ମାତୁମ୍ମା ଲୁଗା ଓ ଦଳ୍ଲ ଖୁଆଇଲେ ଗୁଆଇବ । ୯ ।

— — ୫୦ — —

ଭେଦ । (ବୋଷ୍ଟବକ୍ଷ ଦେଲେ)

ଗୁଆଇବ ମଝି ୧୦ ରଇ, ଲୁଗା ୧୫ ଗୋଲା ଏବଂ ସେହି ଖୁଆଇବ
 ଗରମ ଯାଉରେ ମିଶାଇ ଖୁଆଇବ । ୧ । ଗରମ ଗୁଆ ୫ ଗୋଲା,
 ମସିନା ଗୋଲା ୧୦ ଗୋଲା ଖୁଆଇବ ଗରମ ଯାଉ ସହଜ ଖୁଆଇବ
 ୨ । ମସିନା ଗୋଲା ଦେଇଥା , ଗରମ ଗୁଆ ୧୦ ଗୋଲା , ଗୁଆ
 ଗୁଆ ୧ ଗୋଲା ୨୦ ରଇ, ଖୁଆଇବ ଗରମ ଯାଉ ସହଜ ଖୁଆଇବ
 ୩ । ଲୁଗା ଦେଇଥା , ଗୁଆଇବ ୨୦ ରଇ , ଗରମ ଗୁଆ ୫ ଗୋଲା
 ଗୁଆଗୁଆ ୨୫ ଗୋଲା , ଗୁଆ ୧୦ ଗୋଲା ସେହି ଗରମ ଯାଉ
 ସହଜ ଖୁଆଇବ । ୪ । ଲୁଗା ୧୦ ଗୋଲା , ଗରମ ଗୁଆ ୨୫ ଗୋଲା
 ୨ ସେହି ଗରମ ଯାଉରେ ପକାଇ ଖାତଲ ଦେଲୁ ଖୁଆଇବ ।
 ୫ । ଅଳଲୁ , ଲୁଗା ଏବଂ ସେହି ଖୁଆଇବ । ୬ ।

ରକ୍ତ ମୁହ ।

ଏଗ୍ରେବ ବଡ଼ ମାଗୁଛୁ । ଗୋରୁ ଦେଇ ବଡ଼ ଦୁବଳ ହୁଏ , ଚନ୍ଦ୍ର
 ଗୁଆ ଦୋଇଯାଏ ଏବଂ ବଳହୀନ ହେବ , ପେଟ ପାତା ହୋଇ
 ଝାଡ଼ା ବନ୍ଦହୁଏ , ପରମ୍ପା ଅଳ୍ପ ରଙ୍ଗବର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ , ପେଟ ଫୁଲଇ ,
 ପରମ୍ପା ହେବାବେଳେ ବନ୍ଦହୁଏ , ଏସବୁ ହେଲେ ଦେଇଥା ଲୁଗା

* ତୋଳା ଗନ୍ଧବରୁଣୀ , ୨୫ ତୋଳା ଗୁଣ୍ଡୀଗୁଣ୍ଡ , ୧୦ ତୋଳା
 ଗୁଡ଼ ଏବଂ ସେଇ ଗନ୍ଧମାଣି ସହଜରେ ଖୁଆଇବ । ୧୨ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
 ବଳରୂପେ ଝାଡ଼ା ନଢେଲେ ଉପବେଳୁ ଔଷଧ ଗ୍ରହଣ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ,
 ଖୁଆଇବ । ବଳରୂପେ ଝାଡ଼ା ବେଳରୁ ପୁଣି , ଚିରେଇତା ,
 ଗୋଲମରତ ଏବଂ ୧ ତୋଳା , ୨୦ ରତ ଲେଖାଏ ଅର୍ଦ୍ଧ
 ଏବଂ ଛାଟାଂ ଲୁଣସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ଗୁଣ୍ଡ କରିବ ଅଳ୍ପ ଗନ୍ଧମଧ୍ୟରୁ
 ଯାଉରେ ଉକ୍ତ ଗୁଣ୍ଡ ଓ କିଛି ଗୁଡ଼ ମିଶାଇ ଖୁଆଇବ । ୧୩
 ଲଳ ବର୍ଣ୍ଣ ପରସ୍ତା ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ପଞ୍ଚପଦୀ ସିଂହୀ ପାଣି ଅଳ୍ପ-
 ଗନ୍ଧମ ଥାଇ ୨ ପିଆଇବ । ୨ ।

ଲଳ ରକ୍ତ ଝାଡ଼ା ।

ଗନ୍ଧମ ବସ୍ତ୍ରା ଗନ୍ଧମ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦଣ୍ଡେ ବାଲ ଯାଏ
 ଗୋରୁ ପେଟରେ ସେବ ଦେବ, ଅଥବା ଗନ୍ଧମ ଲୁଗାରେ ପେଟ
 ଦାଗିଦେବ । ସେକ, ପଥଦେବା ସ୍ଥାନରେ ଥଣ୍ଡା ଲଗାଇବ ଜାଣି
 ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଗୁଣ୍ଡିଲ ଲୁଗାରେ ପୋଛୁ ଯେତେ ଗୋରୁଷ ତେଲ
 ଚର୍ଚ୍ଚର ଅଧେ ତାପିନ ତେଲ ଏକସକର ମାଲଶ କରିବ । କୁଞ୍ଜ,
 ପ୍ରବଳ ଥିଲେ ଅଳ୍ପା ଚାରିପାଖେ ଗଣ୍ଡେ ବୋର ବା ଦଉଡ଼ି ରଲ-
 ରୂପେ ବାନ୍ଧିଦେବ, ଝାଡ଼ା ବଳ ବରାଇବା ନମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଚାଉ
 ଲର ବହଳ ଯଉ ୧ ସେଇରେ ଅପ୍ତ ସାତେ ସାତମଗା ମିଶାଇ
 ମଳଦ୍ୱାରରେ ପିତବଂଶ ଦେବ । କମ୍ପା ଦେଅଣୀ ଓଜ୍ଜର ସଫେଦା
 ଅଢ଼େଇ ତୋଳା ଦୁଧସ୍ୱତସୁଣୁ, ୨୫ ମଗା ଅର୍ଦ୍ଧମ, ଚାଉଳର ବହଳ
 ଯାଉରେ ମିଶାଇ ଖୁଆଇବ ।

(୧)

ସୂର୍ଯ୍ୟ ।

ଗୋରୁର ନାବରୁ ପାଣି ବାହାରେ, ସଦା ଦାହ ୨ କରେ
ଏପରି ଦେଲେ ମରତଗୁଣୀ ନାବରେ ଭର୍ତ୍ତିକର ଅଳ୍ପମାତ୍ର ଗ-
ରମଥବା ଗୁଅଦିଅ ଏକପଳା ପ୍ରମାଣରେ ଡାଳି ଗବ ନଳାରେ
ମୁହଁ ଦେଇ ଫୁଲିବ ସେପରି ଭାବ । ଗୋରୁର ତାକୁ ଭିତରକୁ
ଯାଇ ପାରବ । ୧ । ଅଦାରସ, ମରତଗୁଣୀ; ଗୁଅଦିଅ ଏକସଅଳ୍ପ
ଗରମବର ନାବରେ ଭର୍ତ୍ତିକର ଦେବ ଏବ ଶିଖ ମୂଳରେ ବହୁ
ଡାଳିଦେଇ ମାରିଣ ବରବ । ୨ ।

ଶିଖବନ୍ଧା ।

ଗୋରୁଙ୍କ ଶିଖ ଘାଣିଗଲେ ଅତ୍ୟୁଧ ବାଳ ଓ ବଧା ବ୍ରହ୍ମ ଖଣ୍ଡେ
କନାରେ ଦେଇ ବାନ୍ଧବ । ୧ । ଶିଖରେ ପୋବଦେଲେ ବାତ-
ଅଳାପସ ସେଠାରେ ଶିଖର ଘଷିବ । ୨ । ପୋବହେଲେ ଶେଙ୍ଗୁଟି
ତନ ଓ ଗୁଡ଼ ଲେପିବ । ୩ । ଫୋଡ଼ା ଲୁଗାରେ ଅଳକାଭଗ୍ନ
ବୋଳ ଶିଖର ବାନ୍ଧିଲେ କଙ୍ଗାଗିଜ ଭଲଦେବ । ୪ । ପାତାଳ
ଗରୁଡ଼ ତେରି ପୋବ ହୋଇଥିବ । ସ୍ଥାନରେ ଭର୍ତ୍ତିକରଦେବ । ୫

କାଶଗ୍ଳାସ ।

ରସବିନ୍ଦୁର ଓ ଦିଅ ଏକସ ମିଶାଇ ଗୁଅଇବେ ଅଦିଶାସ୍ତ୍ର
କାଶଗ୍ଳାସ ଗୋଟି ଭଲହେବ ।

ସମାପ୍ତ ।